

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/92/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8411207826
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8411207826.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, Údernícka 5, Bratislava proti žalovanej Q. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. O., Q. XXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom Advokátskej kancelárie vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, v konaní o zaplatenie 145,56 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok, č. k. 3C 254/2011-78 zo dňa 20. 03. 2012 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú uhradiť žalobcovi istinu 145,56 Eur s prísl., t. j. s úrokom z omeškania, ďalej trovy súdneho poplatku a rovnako uhradiť na účet advokátskej kancelárie aj trovy právneho zastúpenia.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca na základe Zmluvy Všeobecná úverová banka, a.s., poskytol žalovanej kreditnú platobnú kartu, prostredníctvom ktorej jej žalovaná vykonávala bezhotovostné a hotovostné platobné operácie na území Slovenskej republiky alebo v zahraničí na ťarchu kartového účtu. Na uvedený účel poskytol postupca žalovanej úver, ktorý bolo možné čerpať kreditnou platobnou kartou, a to do výšky poskytnutého úverového limitu. Ďalej zistil, že žalovaná splátky úveru neuhradila riadne a včas, žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 194,56 Eur, ktorá pozostávala z istiny 132,78 Eur, riadneho úroku 12,16 Eur, úroku z omeškania 3,05 Eur a ostatného príslušenstva a poplatkov 46,57 Eur. Žalobca si ďalej uplatnil aj základný úrok z omeškania počnúc dňom 25. 09. 2008, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

Súd prvého stupňa ďalej poukázal na to, že žalovaná sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila. Právny zástupca vedľajšieho účastníka namietal premlčanie dlhu. P o oboznámení sa s listinnými dôkaznými prostriedkami tak ako sú v návrhu, ale najmä po oboznámení sa s dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznania záväzku medzi žalobcom a žalovanou zo dňa 16. 04. 2011 rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku a zaviazal žalovanú k náhrade dlžnej istiny vo výške 145,56 Eur s príslušenstvom, t.j. s úrokom z omeškania vo výške 13 % ročne zo sumy 83,78 Eur od 25. 09. 2008 do zaplatenia. Ďalej uviedol, že považoval tento spor za spor z úveru podľa Obchodného zákonníka. Priznal zároveň žalobcovi právo na úrok z omeškania s poukazom na ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, teda o 10 % vyšší než je základná úroková sadzba NBS. Neakceptoval námietku vedľajšieho účastníka o tom, že istina je premlčaná, keďže žalobca doložil do spisu dohodu o

splátkach a uznaní záväzku zo dňa 16. 04. 2011, kde v bode 3.1. je rozoberaná aj otázka vedomostí o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Za tejto situácie súd bral do úvahy, že žalovaná uzavrela dohodu o uzavretí splátkového kalendára a dohodu o uznaní záväzku, a preto súd návrhu vyhovel v plnom rozsahu.

Výrok o trovách konania rozhodol súd prvého stupňa v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie vedľajší účastník. Uviedol, že súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil. Ďalej poukázal na to, že podľa jeho názoru by nemali byť pochybnosti o to, že ide o vec spotrebiteľskú a je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Súd prvého stupňa vec posúdil podľa Obchodného zákonníka, ale z odôvodnenia rozsudku sa nedá zistiť, na základe úvah k takémuto to záveru dospel. Vzniesol aj námietku premlčania, ktorú súd prvého stupňa neakceptoval s poukazom na to, že žalobca doložil dohodu o splátkach a uznaní záväzku. Súd mu však nedoručil dohodu o splátkach, ktorú žalobca doložil do spisu. Predpokladal, že ide o formulár obdobný ako žalobca predkladá aj v iných konaniach. V takomto prípade takáto dohoda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to pre formu uznania dlhu, predĺženia premlčacej lehoty a rozhodcovskú doložku. Obe zmluvné podmienky obsiahnuté vo formulári zo dňa 27. 04. 2010 absolútne neplatné. Poukázal na neprijateľnosť zmluvných podmienok predlžujúcich premlčaciu lehotu v spotrebiteľských zmluvách na 10 rokov. Uviedol, že je nelogické a vylúčené, aby spotrebiteľ, ak by mal vedomosť o stave veci, mal záujem na uznaní záväzkov a predĺžení premlčacej lehoty. Ide o ďalšie znevýhodnené spotrebiteľa výlučne v prospech dodávateľa predložením na podpis pripraveného tlačiva. Pokiaľ súd konštatoval, že ide o záväzkový vzťah medzi dvoma účastníkmi, nie je mu jasné, z čoho to vyvodil súd prvého stupňa. Uviedol, že je oprávnený previesť námietku premlčania, pretože prijatím opačného názoru by v spotrebiteľských veciach dochádzalo k ignorovaniu cieľov politiky, zakotvených normách primárneho európskeho práva (čl. 169 Lisabonská zmluva čl. 38 Charty základných práv EÚ, sekundárneho práva, premietnutých do vnútroštátnej právnej úpravy, najmä v zákone o ochrane spotrebiteľa. Otázku premlčania je potrebné vykladať v takom zmysle, ako to vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2313/2004 zo dňa 07. 07. 2005 a 25Cdo 539/2008 zo dňa 19. 02. 2009. Vedľajší účastník je oprávnený ku všetkým úkonom s výnimkou dispozície s konaním a s jeho predmetom. Uplatnenie obrany proti žalobe je procesným právom účastníka, rovnaké právo má aj vedľajší účastník, ktorý vystupuje na jeho strane. Námietka premlčania znamená úkon z hmotnoprávnou relevanciou, no nemožno ho považovať za klasický dispozičný úkon, na ktorý vedľajší účastník nie je oprávnený. Nie je teda vylúčené vznesenie námietky premlčania aj zo strany vedľajšieho účastníka, preto súd by mal skúmať názor hlavného účastníka. Ak ten so vznesením námietky premlčania súhlasí, posúdi súd otázku premlčania vzhľadom na skutkové okolnosti. Ak hlavný účastník so vznesením námietky premlčania nesúhlasí, postupuje súd v súlade s dikciou ust. § 93 ods. 4 O. s. p. a posúdi, či je alebo nie je vznesenie námietky premlčania na prospech hlavného účastníka. Prioritné je stanovisko hlavného účastníka. Len celkom výnimočne môže súd nerešpektovať jeho vôľu, nevzniesť námietku premlčania, a to napriek tomu, ak to v konaní urobí vedľajší účastník. Táto výnimočnosť je daná predovšetkým v prípadoch prameniacej s celkom zjavne neopodstatneného konania hlavného účastníka so zreteľom na jeho osobnostné, vzdelanostné, či zdravotné predpoklady. Okrem toho namietal aj aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu. Zo spisu nevyplýva, žeby spotrebiteľ výslovne súhlasil s postúpením pohľadávky, konkrétne na žalobcu v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. b) Občianskeho zákonníka. Pre nesprávne posúdenie priznal súd prvého stupňa aj úroky z omeškania vo výške rozpornej s platným právom a pri rozhodovaní o náhrade trov konania priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania za úkon, ktorý advokátska tarifa už mnoho rokov nepozná, a to písomné podanie protistrane. Tento úkon nemôže patriť do náhrady trov konania, lebo nevznikol v rámci súdneho konania. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa alebo ho zmenil, žalobu zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalobca. Poukázal na ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v tejto súvislosti na tú skutočnosť, že na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. V konaní má vedľajší účastník oprávnenie na všetky procesné úkony ako účastník konania, koná však iba sám za seba. Nemôže teda robiť úkony, ktoré predstavujú dispozíciu s predmetom konania, lebo jeho úlohou je účastníkovi v konaní len pomáhať. Vedľajší účastník nemôže uznať nárok navrhovateľa, nemôže uzavrieť zmier a nemôže sám vzniesť námietku premlčania, pretože nejde o úkon procesný, ale

o úkon podľa hmotného práva. Subjektom, ktorý je oprávnený uplatniť námietku premlčania je dlžník. Poukázal, že v danom prípade žalovaná uzatvorila s navrhovateľom dohodu o uzatvorení splátkového kalendára o uznaní záväzku, kde v čl. 3 ods. 3 bodu 1 bolo dohodnuté, že osoby vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkov. Podľa ust. § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh, čo do dôvodu aj do výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má takéto uznanie tento právny následok len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné a rozhodnutie súdu prvého stupňa v zásadných otázkach nepreskúmateľné.

Odvolací súd predovšetkým z obsahu napadnutého rozhodnutia nevedel posúdiť a zistiť, prečo súd prvého stupňa mal za to, že síce že ide o vec spotrebiteľskú, ale je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. V tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa vôbec nepreskúmateľné, pretože nie je možné zistiť, na základe akých úvah k takémuto záveru dospel.

Okrem toho odvolací súd považuje za nepreskúmateľnú aj tú časť rozhodnutia, pokiaľ súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia len poukázal, že zo strany vedľajšieho účastníka bola vznesená námietka premlčania. Jeho poukaz v súvislosti s touto námietkou bol iba stručný, s tým odôvodnením, že žalobca mal doložiť do spisu dohodu o splátkach a uznaní záväzku, kde bola rozoberaná aj otázka vedomosti o premlčaní dlhu.

V akých dôsledkoch mala táto skutočnosť vplyv na rozhodnutie súdu prvého stupňa, postavenie žalovanej a prečo nebolo možné námietku vedľajšieho účastníka uznať, resp. premlčanie dlhu uznať, odvolací súd z obsahu napadnutého rozhodnutia nevzniesol. Navyiac z obsahu napadnutého rozhodnutia, z spisu, ale aj odvolania vedľajšieho účastníka vyplýva, že dohoda o splátkach a uznaní záväzku, na základe ktorej založil súd prvého stupňa svoje rozhodnutie, keď námietku premlčania neuznal, nedoručil druhej strane, teda všetkým účastníkom konania, a to aj vedľajšiemu účastníkovi na vyjadrenie. Súd prvého stupňa predmetnú dohodu o splátkach a uznaní záväzku, na základe ktorej neuznal namietané premlčanie, nepodrobil súdnej kontrole a neprijal v rozhodnutí jednoznačné stanovisko, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah medzi účastníkmi alebo nie. Navyiac z obsahu napadnutého rozhodnutia nevyplýva, k akým skutkovým zisteniam súd prvého stupňa došiel a aké vyplynuli právne závery z jeho zistení, pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplývajú len tvrdenia žalobcu, bez hodnotenia súdu zisteného skutkového stavu.

V tejto súvislosti je právne významné ust. § 157 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť ako súd ich vec vyložil, aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

Keďže vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa odníma možnosť riadne brániť svoje záujmy v odvolacom konaní, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O. s. p. napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené iba už na závere súdu prvého stupňa, že spor považuje za spor z úveru podľa Obchodného zákonníka, že premlčanie nemohol uznať, lebo bola uzatvorená

dohoda o splátkovom kalendári a uznaní záväzku. Aké skutočnosti, dôkazy a skutkový stav ho viedli k takýmto záverom však odvolací súd z odôvodnenia rozhodnutia nezistil.

Preto odvolací súd odvolacie námietky vedľajšieho účastníka považoval za opodstatnené. Keďže z odôvodnenia rozhodnutia nie je známe, na základe čoho dospel súd prvého stupňa aj k záveru o existencii a práve žalobcu naďalej uplatňovať predmetnú pohľadávku a z akého dôvodu, pôsobí jeho rozhodnutie nepresvedčivo.

Úlohou súdu prvého stupňa bude podrobne sa vyporiadať s otázkou, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah alebo nie, v prípade, že bude mať za to, že o spotrebiteľský vzťah nejde, náležite svoje rozhodnutie, ak tento spor bude považovať za spor z úveru podľa Obchodného zákonníka, odôvodni. V prípade, že pôjde o spotrebiteľský vzťah, vyporiada sa s otázkou charakteru vzťahu vzniknutého medzi účastníkmi. Vznesenou námietku premlčania vedľajším účastníkom, podrobí súdnej kontrole, rovnako tak aj dohodu o uznaní záväzku a splátkovom kalendári podpísanú žalovanou, ktorú zašle všetkým účastníkom konania, teda aj vedľajšiemu účastníkovi. Náležite sa s ňou vysporiadať, najmä s bodom 3.1 a závere o tom, že osoby majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Zistí, či išlo o formulárový typ tejto dohody alebo nie a v prípade, že tomu tak bude, podrobí ju súdnej kontrole v závislosti najmä na tom, či ide o nekalú obchodnú praktiku alebo nie, pretože nekalá obchodná praktika je zakázaná a treba pred ňou chrániť spotrebiteľa. Po doplnenom dokazovaní je súd prvého stupňa povinný opätovne vo veci rozhodnúť tak, aby štruktúra odôvodnenia rozhodnutia zodpovedala zásadám uvedených v ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p..

Odvolací súd v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania poukazuje na to, že vznesená námietka premlčania môže mať vplyv na uznanie nároku a záväzku len vtedy, ak účastník výslovne vie, že pohľadávka je premlčaná a napriek tomu uzná tento záväzok. Takýto záver však musí vyplývať zo spoľahlivo zistených skutkových okolností nevzbudzujúcich pochybnosti o tom, že nejde o nekalú obchodnú praktiku, ktorá je zakázaná a pre ktorú treba chrániť spotrebiteľa.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách odvolacieho konania a o trovách účastníkov, o ktorých nebolo doteraz v napadnutom rozhodnutí rozhodnuté.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.